

Dosarul nr. 3r-99/24
2-20046462-01-3r-10042024

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

16 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursurile depuse de avocatul Ruslan Cimpoi în interesele lui Nicolai Rementov, și de către Maria Pascari în interesele lui Nicolai Rementov, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea lui Nicolai Rementov cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești, împotriva încheierii din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost încetată procedura de executare inițiată la cererea lui Nicolai Rementov,

c o n s t a ț ă:

La 25 septembrie 2023 Nicolai Rementov a depus la Curtea de Apel Chișinău, cerere cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii din 08 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Nicolai Rementov, succesor în drepturi procesuale a Mariei Pascari, s-au anulat deciziile nr. 01/108-2937 din 14 noiembrie 2019 și nr. 01/1-08-433 din 25 februarie 2020 a Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău și s-a obligat Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău să transmită pentru examinare Consiliului municipal Chișinău proiectul de decizie în baza cererii din 04 septembrie 2019 depusă de Maria Pascari, al cărei succesor în drepturi procesuale este Nicolai Rementov. În rest, acțiunea s-a respins (f.d.3).

La data de 03 octombrie 2023 Curtea de Apel Chișinău a expediat Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău, notificare, prin care a stabilit Direcției un termen de 20 de zile de la recepționare, pentru executarea benevolă a hotărârii din 08 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. Totodată, a solicitat informarea despre executarea documentului executoriu, cu anexarea înscrisurilor confirmative în acest sens (f.d.64-65).

Prin răspunsul din 26 octombrie 2023 Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău a comunicat că în baza actelor judecătorești depuse de către beneficiar prin cererea nr. 1-03/1-3476 din 07 iunie 2023 a fost perfectat proiectul de decizie cu privire la transmiterea în proprietate

privată lui Nicolai Rementov a 1/6 cotă-parte din lotul de pământ cu numărul cadastral 0100104259 din str. Copăceni nr. 21, cu suprafața de 0, 0602 ha, pentru deservirea și exploatarea casei de locuit individuale, conform schemei-anexă. La moment proiectul prenotat se află în stadiu de coordonare cu serviciile abilitate ale administrației publice, conform art. 10 alin. (1) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău. După avizare cu serviciile abilitate, proiectul va fi transmis secretariatului Consiliului municipal Chișinău, pentru includere spre examinare la una din următoarele ședințe ale Consiliului (f.d.67).

La data de 31 octombrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău, notificare de informare repetată, prin care a stabilit un termen suplimentar de 15 zile de la recepționare, pentru executarea benevolă a hotărârii din 08 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în modul în care actul judecătoresc a fost adoptat (f.d.69-71).

Prin răspunsul din 21 noiembrie 2023 Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău a informat că, în baza actelor judecătorești depuse de beneficiar, a fost perfectat proiectul de decizie corespunzător, care prin scrisoarea nr. 1-03/2-1592 din 13 noiembrie 2023 a fost transmis secretariatului Consiliului municipal Chișinău pentru a fi inclus spre examinare în cadrul comisiilor de specialitate și aprobare la una din ședințele Consiliului (f.d.74).

La 04 ianuarie 2024 Curtea de Apel Chișinău a expediat Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău, notificarea de informare repetată, prin care a stabilit Direcției un termen suplimentar de 30 de zile de la recepționare, pentru executarea benevolă a hotărârii din 08 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în modul în care actul judecătoresc a fost adoptat (f.d.77-80).

Prin răspunsul din 15 ianuarie 2024 Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău a comunicat că, în baza actelor depuse de către beneficiar a fost perfectat proiectul de decizie „cu privire la transmiterea în proprietate privată a 14,94% din lotul de pământ din str. Copăceni nr. 21 lui Nicolai Rementov”, care prin scrisoarea nr. 1-03/2-1592 din 13 noiembrie 2023 a fost transmis secretarului Consiliului municipal Chișinău pentru a fi inclus spre examinare în cadrul comisiilor de specialitate și aprobare la una din ședințele Consiliului, astfel fiind executată hotărârea din 08 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și încheierea din 27 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău. La fel, s-a menționat că întrucât includerea pe ordinea de zi pentru examinare la comisiile de specialitate și la ședințele Consiliului municipal Chișinău a proiectelor de decizii nu ține de competența Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, s-a remis Consiliului solicitarea din 04 ianuarie 2024, pentru întreprinderea acțiunilor ce se impun conform cadrului legal, cu informarea Curții de Apel Chișinău (f.d.84).

La 23 ianuarie 2024 Curtea de Apel Chișinău a expediat Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău, notificarea de informare repetată, prin care a indicat Direcției că urmează să prezinte copia proiectului de decizie „cu privire la transmiterea în proprietate privată a 14,94% din lotul de pământ din str. Copăceni nr. 21 lui Nicolai Rementov”; copia

scrisorii nr. 1-03/2-1592 din 13 noiembrie 2023; dovada recepționării acesteia de către Consiliul municipal Chișinău, considerent din care a stabilit un termen suplimentar de 10 zile de la data recepționării, pentru prezentarea actelor menționate supra (f.d.86-88).

Prin scrisoarea din 26 ianuarie 2024, Consiliul municipal Chișinău a informat că proiectul de decizie „cu privire la transmiterea a 14,94% din lotul de pământ din str. Copăcenii nr. 21 lui Nicolai Rementov” a fost perfectat în conformitate cu legislația în vigoare și prezentat pentru înregistrare Secției pentru organizarea și coordonarea activității Consiliului la data de 27 noiembrie 2023. S-a specificat că întrucât la 05 noiembrie 2023 au avut loc alegerile generale locale și a fost aleasă o nouă componentă a Consiliului municipal Chișinău, proiectul nominalizat va fi examinat de noua componentă a Consiliului. Totodată, s-a precizat că, conform art. 22 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, proiectul de decizie fără avizul Comisiei de specialitate, care la fel nu este constituită, nu poate fi propus pe ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Chișinău.

Prin răspunsul din 23 februarie 2024 Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău a remis Curții de Apel Chișinău copia proiectului de decizie „cu privire la transmiterea în proprietate privată a 14,94% din lotul de pământ din str. Copăcenii nr. 21 lui Nicolai Rementov”; copia scrisorii nr. 1-03/2-1592 din 13 noiembrie 2023; dovada recepționării scrisorii nr. 1-03/2-1592 din 13 noiembrie 2023 (f.d.102).

Prin încheierea din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost încetată procedura de executare inițiată la cererea depusă de Nicolai Rementov a documentului executoriu – hotărârea din 08 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din motivul atingerii scopului său (f.d.111-114).

La 21 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Ruslan Cimpoi în interesele lui Nicolai Rementov, a depus recurs împotriva încheierii din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea acesteia cu emiterea unei noi încheierii, prin care procedura de executare să fie continuată până la atingerea scopului său, conform exigențelor art. 174 alin. (3) din Codul de executare.

La data de 14 mai 2024, Maria Pascari în interesele lui Nicolai Rementov a depus recurs împotriva încheierii din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art.191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

În corespundere cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererilor de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Examinând recursurile, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestora, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Succesiv, în temeiul art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Totodată, în sensul art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, dispozițiile art. 236 alin. (2) lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborate cu prevederile art. 241 alin. (3) și art. 242 din Codul administrativ, reglementează că recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

Regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ, potrivit căruia procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În accepțiunea art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În baza art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Subsecvent, art. 223 din Codul administrativ statuează că, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

În corespundere cu art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin.(3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Conform art. 98 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art. 45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia. Dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat conform art. 46, notificările se adresează reprezentantului împuternicit imediat ce acesta sau persoana reprezentată prezintă o procură sau o împuternicire în baza semnăturii electronice în acest sens. În cazul mai multor reprezentanți legali sau împuterniciți este suficientă notificarea unuia dintre ei.

Din actele dosarului se denotă cu certitudine că la 29 februarie 2024 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea, prin care s-a încetat procedura de executare inițiată la cererea depusă de Nicolai Rementov privind executarea hotărârii din 08 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.111-114).

Tot, din actele cauzei se atestă că la 14 martie 2024, Curtea de Apel Chișinău a notificat reprezentantului recurentului Nicolai Rementov – avocatul Ruslan Cimpoi, copia încheierii recurate, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare (f.d.117).

Distinct, se reține că încheierea contestată a fost plasată pe Portalul Național al Instanțelor la data de 04 martie 2024 (https://cac.instante.justice.md/ro/court-sentences?pdf_content=rementov&type=Any&apply_filter=1).

În această ordine de idei, se menționează că termenul de 3 zile prevăzut la art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, pentru depunerea recursului, a început să curgă de la data de 15 martie 2024, ziua imediat următoare de la data notificării reprezentantului recurentului Nicolai Rementov – avocatul Ruslan Cimpoi a copiei încheierii contestate, și a expirat la data de 18 martie 2024 (zi de luni) inclusiv.

Cu toate acestea, ignorând prevederile legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs în secțiunea I, avocatul Ruslan Cimpoi în interesele lui Nicolai Rementov, a depus cererea de recurs, abia la data de 21 martie 2024 (f.d.120-122).

Prin urmare, avocatul Ruslan Cimpoi în interesele lui Nicolai Rementov a depus tardiv cererea de recurs împotriva încheierii din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

În temeiul art. 65 alin. (1), (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Reținând circumstanțele stabilite mai sus și ținând cont de faptul că recurentul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, la caz, se impune declararea recursului depus de avocatul Ruslan Cimpoi în interesele lui Nicolai Rementov, ca inadmisibil, în temeiul art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ coroborat cu art. 236 alin.(2) lit. d) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage în consecință decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

Cât privește recursul depus de către Maria Pascari în interesele lui Nicolai Rementov, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind depus de o persoană neîmputernicită.

Aici, relevante sunt prevederile art. 236 alin. (2) lit. c) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborate cu prevederile art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, care statuează că recursul se declară inadmisibil în special când este depus de o persoană neîmputernicită.

Or, prin procura nr. 2 din 26 noiembrie 2021, Nicolai Rementov a delegat împuterniciri Mariei Pascari, care la rândul său a semnat din numele lui Nicolai Rementov mandat cu avocatul Ruslan Cimpoi pentru a-i reprezenta interesele lui în instanțele de judecată.

Articolul 75 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă stabilește că în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți dacă aceștia sînt licențiați în drept și sînt împuterniciți printr-o procură autentificată notarial.

La caz, Maria Pascari nu se regăsește în calitate de reprezentant împuternicit în baza legii de a-l reprezenta pe Nicolai Rementov în litigiul dat.

Din considerentele enunțate, instanța de recurs ajunge la concluzia de a declara recursurile depuse de avocatul Ruslan Cimpoi în interesele lui Nicolai Rementov, și de către Maria Pascari în interesele lui Nicolai Rementov, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 230 și 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se declară inadmisibile recursurile depuse de avocatul Ruslan Cimpoi în interesele lui Nicolai Rementov, și de către Maria Pascari în interesele lui Nicolai Rementov împotriva încheierii din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea lui Nicolai Rementov cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă